

REPORTAGE GEMEENSCHAPPELIJK WONEN

‘Cohousen voor senioren: veel leuker dan in je eentje verpieteren achter de geraniums’

Vandaag om 05:00 door Veerle Beel, Fred Debrock

Vijf jaar geleden legde de stad Gent de eerste steen van een cohousingproject voor senioren. Net voor de coronalockdown trokken elf mensen erin, van wie er al acht vervangen zijn. ‘Er is hier vaak ambiance, we lachen wat af!’

Het koffieservies staat klaar op een gedekte tafel in de eetkamer met open keuken van Bowoaters, in de Gentse wijk Meulestede. We worden ook op cake getrakteerd. Nicole Lerou (69) en Marry van den Berg (75) wonen er sinds de start. De eerste is tien jaar geleden weduwe geworden, de tweede is alleenstaand sinds een relatiebreuk. Ze stonden voor de keuze: alleen blijven in een te groot huis waar ze ieder mankementje als een ‘ramp’ ervoeren, of verhuizen?

Hun keuze had een appartement kunnen zijn, maar ze engageerden zich voor het eerste cohousingproject voor senioren dat door de stad Gent werd opgestart. ‘Samenwonen is zoveel beter dan zitten te verpieteren achter de geraniums’, meent Marry.

‘Het houdt ons alert’, zegt Nicole. ‘We staan voor alles zelf in: de financiën, de administratie, het contact met de stad, het onthaal van nieuwkomers, de tuin. Ieder springt bij volgens zijn eigen talent. Er is een beurtrol voor het buitenzetten van het afval. We hebben onze eigen flat, maar het is niet de bedoeling dat we ons de hele dag in onze cocon terugtrekken. Hier wonen vraagt een engagement.’

Zelfredzaamheid

Bowoaters is een Abbeyfieldhuis, waarbij 55-plussers samenwonen en samen dingen ondernemen, maar toch hun zelfstandigheid behouden. Er zijn vergelijkbare [Abbeyfieldhuizen](https://www.abbeyfieldvlaanderen.be/) (https://www.abbeyfieldvlaanderen.be/) in Leuven en Malle, maar Gent is het enige waarvoor een lokaal bestuur het initiatief nam. Het stadsbestuur wilde daarmee een antwoord bieden op de toenemende vergrijzing (zie *inzet*).

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20180529_03536188)

Cohousing is niet alleen voor jonge mensen >

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20180529_03536188)

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20180529_03536188)

Een alternatief voor het woonzorgcentrum is dit bijlange niet. 'Zelfredzaamheid is belangrijk. We kunnen weleens boodschappen doen voor elkaar, maar medische zorg verlenen we niet', zegt Nicole. Een van de eerste kandidaat-bewoners haakte hierom op de valreep af: 'Angela had een hersenbloeding gekregen en vreesde dat ze snel te veel zorg nodig zou hebben.'

Andere bewoners van het eerste uur zijn vertrokken omdat ze ineens meer zorg nodig hadden, of omdat het project niet aan hun verwachtingen beantwoordde. Door de coronalockdown was de start heftig: 'Sommigen voelden zich hier opgesloten. Uiteraard vielen ook het samen eten en de gezamenlijke activiteiten weg. Maar we konden toch nog in kleine groepjes in de tuin of op het terras zitten. We hebben zelfs, elk om de beurt, paaseitjes geraapt', vertelt Nicole. 'Ik prees mezelf gelukkig dat ik toen niet alleen in mijn vroegere huis zat.'

Nicole en Hilde in de gemeenschappelijke living. Foto: Fred Debrock.

Een bewoonster is haar nieuwe levenspartner tegengekomen, ze zijn getrouwd en zijn verhuisd naar hun eigen villaatje.

Ambiance

Er kwamen anderen bij, zoals Edith (71) en recent nog Hilde (55). 'Ik sta op invaliditeit en woonde alleen in mijn appartement', zegt Hilde. 'De sfeer ligt me. Er is hier vaak ambiance, we lachen wat af!'

Elke ochtend is er een koffie- en babbelmoment in de eetzaal: geen verplichting, maar een vijftal bewoners is er bijna altijd bij. Op feestdagen wordt er vaak samen gegeten, zoals recent nog met Pasen. Hilde versierde samen met de anderen de zaal. Zij is de creatieve geest van het huis, die er nog een schepje bovenop doet. 'Ik merkte dat sommige medebewoners in de loop van de dag even willen rusten, en dat je dat van elkaar niet altijd weet. Daarom heb ik een deurhanger ontworpen, zoals in hotels. Nu kunnen we aangeven dat we niet gestoord willen worden, of dat we niet thuis zijn.'

Ze heeft al een volgend plan: voor iedere flat een huisnummer in mozaïek maken. ‘Zalig!’, zegt Marry van den Berg. ‘Daar doe ik graag aan mee.’

Bowoaters ligt in Meulestede. Er zijn twee sociale woonwijken in de buurt en een wijkgezondheidscentrum. In het nabije dienstencentrum zijn allerlei activiteiten waar bewoners van Bowoaters aan meedoen. Marry doet er onder meer aan stoelturnen. Ze gaan ook geregeld samen naar muziek- of theatervoorstellingen: ‘Zoveel leuker dan in je eentje.’

Passiefwoning

Het gebouw ligt aan de New Orleansstraat, die een drukke verkeersader is. ‘Binnen in huis horen we daar niets van’, zegt Nicole. ‘Er zit driedubbel glas in de ramen.’ Het betreft een passiefwoning, die van alle comfort is voorzien. In hartje zomer blijft ook de hitte buiten, dank zij zonneschermen. Er is een regenwaterput waarop alle elf toiletten en de buitenkranen zijn aangesloten. Het koude douchewater wordt verzameld in een waterton, voor de planten of om groenten te wassen. ‘Dat scheelt veel op onze waterrekening.’

Er is ook een salon en een logeerkamer voor gasten, en een grote tuin. Alles bijeen is er 150 vierkante meter aan gemeenschappelijke ruimte.

Voor al die troeven moeten bewoners al snel 1.000 euro in de maand neertellen, afhankelijk van de grootte van hun appartement, met daarbovenop nog de kosten voor elektriciteit en water. Vandaag staat er één ruime flat vrij, van 64 vierkante meter. ‘Het is niet evident om nieuwe bewoners aan te trekken’, weet Edith, die deel uitmaakt van de werkgroep onthaal.

Daar zit de kostprijs ongetwijfeld voor iets tussen: ‘We betalen huur per dag, zoals in assistentiewoningen. De dagprijs voor het appartement dat vrijstaat, bedraagt 32,5 euro. Niet iedereen kan dat opbrengen, al is een tussenkomst van het OCMW mogelijk. Het moet ook klikken met de groep. Wie hier komt, moet zelfredzaam zijn en naar eigen kennis en kunde willen meewerken aan dit project.’

‘Je moet sterk staan in je eigenheid, en toch bereid zijn om rekening te houden met een ander’, zegt Marry. ‘Het zou heel vervelend zijn als je ’s morgens door het huis loopt en alleen maar chagrijnige gezichten zou zien.’

‘Geen plannen voor tweede Bowoaters’

De stad Gent heeft geen plannen om een tweede Bowoaters te bouwen, zegt schepen Rudy Coddens (Vooruit), bevoegd voor onder meer sociaal beleid en seniorenbeleid. Bij de start, in 2018, had hij zoiets wel voorgespiegeld. De stad wilde met deze woonvorm een antwoord bieden op de toenemende vergrijzing: **vijf jaar geleden telde Gent 42.000 65-plussers, nu zijn het er al 45.000, op een inwonersaantal van 268.000.**

Maar corona heeft een ander licht op de zaak geworpen: ‘Het budget heeft nu geen ruimte meer voor zo’n tweede project. Bovendien loopt het niet storm voor deze manier van cohousen, ook al is er wel degelijk interesse voor. De ervaring met Bowoaters leert dat men echt op zoek moet gaan naar geschikte kandidaten. Het samenwonen vraagt veel inzet en engagement van de bewoners.’ (vbr)

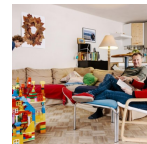
Bowoaters neemt op vrijdagmiddag 26 mei deel aan de burendag, waarop ze koffie, gebakjes, petanque en een rondgang in het huis aanbieden. Op zaterdag 27 mei doen ze mee aan de Openhuizendag (<https://www.samenhuizen.be/nl/samenhuizendag>) van Samenhuizen, de vzw die werkt rond gemeenschappelijk wonen in Vlaanderen en Brussel. Er zal soep, koffie met gebak en een vragenspel zijn met als prijs één overnachting met ontbijt in Bowoaters.

Lees ook

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221209_97802914)

⊕ ‘We kopen bijna nooit iets nieuws’ >

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221209_97802914)

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20221209_97802914).